

Dragi cetățeni, stimați jurnaliști,

Acum 2 ani, pe 20 ianuarie 2016, acest Guvern își începea activitatea. Ca o scurtă evaluare personală, la doi ani de guvernare, mă bucur să constat că 2016 a fost un an mai bun decât 2015, și 2017 a fost mai bun decât 2016. Este ceea ce contează în primul rând. Am reușit să aducem stabilitatea economică în 2016 și să continuăm în 2017, într-un ritm bun, munca pe care am început-o la investirea în funcție.

Îmi amintesc acel moment al investirii, în urmă cu doi ani, în care unii încercau să ne descurajeze și nu ne dădeau nicio șansă să deblocăm finanțările europene, să semnăm acordul cu FMI sau să stabilizăm economic țara. Ne-au acuzat că suntem un Guvern investit noaptea, au încercat atunci să blocheze instalarea în funcție a Executivului și să instaureze haosul, însă nu au reușit. Astăzi, la doi ani de la acel moment, lucrurile se văd altfel, cei care au încercat să provoace acele crize și să prezică dezastrul economic și social sunt în continuare în opoziție, iar răspunsul pentru intențiile lor de atunci sunt rezultatele pe care le-am obținut în doi ani. Ei au rămas în noapte, în timp ce noi de atunci am trecut prin multe zile și chiar nopți de muncă, ca să reușim să stabilizăm țara și să obținem creșterea economică pe care o avem de doi ani încoace, am reușit să deblocăm finanțările și suntem deja la a doua tranșă din împrumutul de la FMI.

Fac această introducere pentru a sublinia că ne-am menținut angajamentul de a fi un Guvern care va răspunde prin rezultate criticilor, dar în primul rând va răspunde prin rezultate așteptărilor pe care le au oamenii. Iar în sinteza pe care o prezint astăzi voi avea o abordare cât mai realistă, e important să trecem în revistă și ce a mers bine, dar și zonele în care sunt necesare mai multe eforturi din partea noastră.

Obiectivul central al Guvernului a fost sprijinirea dezvoltării economice, iar în acest sens am luat o serie de măsuri care au adus rezultate. Efectul principal a fost creșterea economică de circa 4% atât în 2016, cât și în 2017. În acești doi ani au crescut în mod substanțial veniturile la bugetul statului. Pentru perioada ianuarie – octombrie anul trecut, vorbim de o creștere de circa 18% a veniturilor. Fiscul, de pildă, a înregistrat o dublare a creșterii veniturilor, de 2,3 miliarde în primele 10 luni ale lui 2017, față de 1 miliard în 2016. Astfel de rezultate n-au venit din senin, ci ca urmare a măsurilor pentru stimularea activității economice. Dacă se vrea, se poate.

În acești doi ani am muncit împreună ca să oferim antreprenorilor un mediu de afaceri mai atractiv și mai favorabil, astfel încât dezvoltarea afacerilor să stimuleze economia. Menționez aici reducerea cu circa 60% a numărului de autorizații, permise și licențe, care a dus la reducerea numărului acestor acte de aproape trei ori. Implementăm totodată soluția Ghișeului unic, care va însemna timp mai puțin petrecut la eliberarea actelor permissive, va reduce corupția și va genera economii.

Așa cum am promis în 2016, atunci când am introdus moratoriul asupra controalelor de stat, am venit în 2017 cu un nou concept asupra controalelor. Am redus și aici numărul entităților cu funcții de control de 3 ori. Am stabilit caracterul consultativ al controalelor pentru întreprinderile nou create pentru primii 3 ani de activitate și am

asigurat predictibilitatea și transparența în efectuarea controalelor. Noi susținem mediul de afaceri. Înțelegem cu toții în Guvern că inițiativa și creativitatea oamenilor de afaceri vor aduce această țară unde trebuie să fie.

Am crescut în același timp atractivitatea Zonelor Economice Libere, iar anul trecut am fost martori cu toții la lansarea unor noi proiecte ale investitorilor străini, care înseamnă în total peste 100 de milioane de dolari și locuri de muncă, ceea ce înseamnă că mii de oameni pot rămâne acasă, alături de familiile lor. Este stabilitate în țară, investitorii văd că avem un plan și că țara noastră are potențial.

Am ales să susținem domeniile în care avem performanță. Menționez aici un proiect de suflet, la care țin mult: deschiderea primului parc IT din țară, un proiect pe care l-am inițiat încă în perioada în care eram ministru al Tehnologiei Informației și mă bucur să îl văd astăzi realizat. Un impozit unic de 7% pentru rezidenții acestor parcuri virtuale va atrage investiții străine și va dezvolta și mai mult această ramură. Industria IT este un domeniu care creează cea mai înaltă valoare adăugată și va fi pentru noi o prioritatea și în 2018.

Stimați cetățeni, am făcut toate aceste lucruri pentru că era esențial să susținem agenda de măsuri sociale și de creștere a nivelului de viață în Republica Moldova. Știm bine că țara noastră este încă departe de țările europene, că avem de recuperat mult și repede. De aceea, pensiile au fost indexate cu 10% și în 2016 și în 2017, salariul minim a crescut în ultimii 2 ani de la 1900 de lei până la 2380 în 2017. Datorită unor astfel de majorări, dar și în general rezultatelor pozitive pe plan economic, salariul mediu pe economie a crescut în doi ani cu peste 30 la sută de la 4665 de lei în 2016 - la 6150 - prognozat pentru anul acesta.

Stimați cetățeni, dacă economia și nivelul de trai au fost preocupările noastre de bază, trebuie spus, de asemenea, că am avut în vedere în mod constant o agendă de reforme, prin care să modernizăm instituțiile Republicii Moldova. Am făcut, spre exemplu, reforma administrației publice centrale, care a început de la Cancelaria de Stat și a continuat cu tot Guvernul. Accentuez că această reformă a însemnat mai mult decât reducerea numărului de ministere de la 16 la 9; înseamnă instituții mai eficiente, șefi mai puțini și mai multă muncă în ministere în beneficiul oamenilor. Totodată, lucrăm pentru ca cetățenii să aibă parte de servicii publice moderne. Primul centru al Agenției Servicii Publice a fost deschis la Strășeni, ceea ce înseamnă că vor dispărea rândurile interminabile la perfectarea documentelor, oamenii vor interacționa și mai puțin cu funcționarii publici și vor avea parte de servicii de calitate. Astfel de centre vor fi deschise în toate raioanele țării.

O reformă la care țin mult este reforma pensiilor, lansată în 2016. Anul trecut au avut loc două etape de valorizare a pensiilor, prin care au primit bani în plus circa 150.000 de pensionari. Vom finaliza în mod anticipat procesul de valorizare, cele două etape finale fiind deja stabilite pentru 1 aprilie, respectiv 1 octombrie curent. Am făcut acest lucru pentru a pune bazele unui sistem de pensii care să asigure vârstnicilor o bătrânețe liniștită.

Doresc să subliniez de asemenea progresele în sectorul bancar. În 2016 și în 2017 am făcut ordine în sistem, consolidând atribuțiile Băncii Naționale în procesul de evaluare și supraveghere a băncilor, asigurând transparența și calitatea acționarilor, transpunând standarde și practici internaționale în legislația noastră. Ca rezultat, avem o creștere a depunerilor bănești în bănci, pentru prima dată în ultimii 10 ani pe piața bancară a venit un investitor străin strategic: Banca Transilvania, care a intrat în acționariatul unei bănci de la noi. Este un semn de încredere pentru țara noastră.

În domeniul educației au fost lansate o serie de procese care vor spori calitatea actului de învățământ. Am investit în educație: anul trecut 3700 de profesori au beneficiat de formare profesională de la buget. Și asta pentru ca profesorii noștri să devină mai buni, iar, prin urmare, tinerii – mai instruiți. Vrem o radiografie clară a procesului de închidere a școlilor, așa că deocamdată acesta a fost oprit. Nu trebuie uitată nici introducerea bacalaureatului profesional, făcută în scopul diversificării traseelor educaționale și al promovării unei cariere profesionale timpurii. Menționez și efortul făcut de guvern pentru a motiva tinerii să devină dascăli. Astfel, în 2017 a fost majorată cu 50% indemnizația pentru tinerii specialiști cu studii superioare de la 30 mii lei la 45 mii lei, iar pentru cei cu studii medii de specialitate de la 24 mii lei la 36 mii lei.

În același timp, am făcut eforturi pentru ca tinerii noștri să rămână acasă, alături de familiile lor. Am lansat un program ambițios: "Prima Casă", care le va permite celor care au până la 45 de ani să-și cumpere o locuință mai ușor: statul va garanta pentru ei jumătate din creditul necesar, iar beneficiarii vor achita inițial doar 10 la sută din sumă. Ne dorim un trai mai bun pentru cei care sunt viitorul nostru.

Subliniez și susținerea acordată culturii în Republica Moldova, prin restaurarea unor obiective culturale însemnate precum Sala cu Orgă și Muzeul Național de Artă al Moldovei din Chișinău sau Teatrul Hașdeu din Cahul. Ne-am preocupat de asemenea de stimularea antreprenoriatului în industriile creative prin investiția în ceea ce va deveni, sperăm, în 2018, primul hub creativ din Moldova.

În același timp, am continuat să dăm importanța cuvenită relațiilor cu diaspora moldovenească. Am organizat în august 2016 și 2017 Zilele Diasporei și am continuat să susținem diverse alte programe - precum Programul DOR - care să mențină legăturile concetățenilor noștri plecați în străinătate - cu țara de baștină.

Stimați cetățeni, am căutat prin politici guvernamentale și din resursele pe care le-am avut la dispoziție să contribuim în acești doi ani la îmbunătățirea stării de sănătate a populației. Am reușit în 2016 să realizăm o reducere importantă, cu 40%, a prețurilor la circa 160 de medicamente. Am reușit să mărim cu 50% alocările pentru medicamente compensate și am extins lista acestora. Și tot începând cu anul trecut am reușit să-i stimulăm mai bine pe cei care activează în medicina din mediul rural. Am mărit indemnizația unică de la 30.000 la 45.000 de lei pentru tinerii medici și farmaciști angajați în instituțiile medicale de la țară conform repartizării, respectiv am mărit de la 24.000 la 36.000 de lei indemnizația unică pentru asistenții medicali.

În 2016 și 2017 am continuat să acordăm atenție dezvoltării regionale, aprobând Strategia Națională de Dezvoltare Regională 2016-2020. Am lansat deja implementarea a 39 proiecte de dezvoltare regională în domenii diverse precum apă și sanitație, turism, managementul deșeurilor solide, drumuri regionale și locale, eficiența energetică în clădirile publice. Pas cu pas, oraș cu oraș și sat cu sat, cetățenii vor vedea îmbunătățirea infrastructurii locale. Dacă vrem în Europa, comunitățile noastre trebuie să înceapă să arate ca în Europa.

Domeniul agriculturii a continuat să beneficieze de susținere însemnată din partea Guvernului, atât prin subvențiile acordate fermierilor de la buget, cât și prin eforturile de atragere a unor noi finanțări externe.

Stimați cetățeni, 2016 și 2017 au fost ani în care relațiile cu partenerii de dezvoltare s-au consolidat în mod semnificativ. Acordul cu FMI din noiembrie 2016 și deblocarea finanțărilor europene din același an au reprezentat realizările cele mai vizibile dintr-un șir de evoluții pozitive care au continuat în 2017 și se vor amplifica în 2018. Cea mai recentă dovadă este semnarea, în luna noiembrie trecut, a documentelor pentru asistența macrofinanciară de 100 de milioane de euro oferită Moldovei de către Uniunea Europeană. Asta înseamnă că, în ciuda criticilor și atacurilor continue din partea opoziției, am dat dovadă de seriozitate în îndeplinirea angajamentelor asumate.

Aș putea, de asemenea, să punctez amplificarea relațiilor bilaterale cu mai multe state din Europa și din regiunea Mării Negre - în special cu vecinii noștri, România și Ucraina. Aceste două relații de prietenie sunt la un nivel foarte bun și vom continua să le întărim în 2018.

Vorbind acum despre domeniul apărării naționale, aș remarca aprobarea în Guvern, la 1 noiembrie anul trecut, a proiectului Strategiei naționale de apărare. Aș puncta, de asemenea, pentru domeniul apărării un moment important pentru dialogul pe teme de securitate și anume recenta deschidere a Oficiului NATO la Chișinău. Țin să reafirm că existența acestui Oficiu nu contravine politicii de neutralitate a statului nostru; neutralitatea nu înseamnă și izolare, dar înseamnă comunicare cu toți actorii politici și militari relevanți în regiunea noastră. Trebuie să colaborăm mai bine cu cei care vor pacea și cu cei care ne vor binele.

Cât privește siguranța internă, voi menționa o statistică încurajatoare, conform căreia infracționalitatea a scăzut în Republica Moldova cu circa 20% în prima jumătate a anului trecut față de aceeași perioadă a anului care l-a precedat. Această scădere a infracționalității se datorează modernizării și activității mai bune a Poliției, inclusiv a Poliției comunitare.

Doamnelor și domnilor, dacă în 2016 s-a reluat, după o pauză de doi ani, dialogul în formatul 5+2, anul 2017 a adus îmbunătățiri ce merită salutate privind relațiile cu regiunea transnistreană. Subliniez, în primul rând, cele 4 protocoale semnate pe 25 noiembrie 2017, la Tighina, prin care Guvernul Republicii Moldova și reprezentanții regiunii transnistrene au agreeat rezolvarea unor probleme în interesul cetățenilor de pe ambele maluri ale Nistrului. În același timp, Republica Moldova a început să preia de

facto controlul asupra frontierei de stat în regiunea transnistreană prin instituirea punctului comun de control vamal moldo-ucrainean la Cuciurgan – Pervomaisc. Este, de fapt, revenirea la normalitate, fiindcă e normal pentru orice țară să dețină controlul asupra întregii frontiere de stat. Vom continua dialogul, pentru că țara trebuie reintegrată.

Stimați cetățeni, munca și realizările obținute în acești doi ani n-ar fi fost posibile fără colaborarea cu celelalte instituții ale statului. Țin să remarc, în mod special, colaborarea cu Parlamentul Republicii Moldova, instituție care a susținut agenda Guvernului și a fost partener de nădejde în asumarea și îndeplinirea angajamentelor în fața instituțiilor internaționale. Subliniez de asemenea sprijinul pe care l-am primit din partea Coaliției de Guvernare, sprijin care a asigurat promovarea unor măsuri curajoase și a ferit Guvernul de riscuri.

Guvernul e acum în fața ultimului an de mandat, în care așteptările și provocările sunt mai mari decât oricând. La fel este și nevoia de a reuși. Avem de aceea o echipă înnoită, o echipă de profesioniști în domeniile lor, care vine cu forțe proaspete pentru 2018. Am făcut schimbări în Executiv pentru că ne dorim performanțe și mai mari, aceste schimbări vor aduce Guvernul și mai aproape de cetățeni. Am cerut tuturor ministerelor să-și stabilească foarte bine și realist prioritățile pe domenii. Veți vedea că le vor prezenta transparent în perioada imediat următoare. În ceea ce mă privește, așa cum am mai anunțat, consider că o foarte mare atenție trebuie să acordăm domeniului Justiției și luptei anti-corupție în anul 2018.

De aceea, consider prioritare următoarele reforme: Reforma cadrelor justiției, care va implica evaluarea integrității tuturor judecătorilor. Restructurarea sistemului judiciar și finalizarea reformei hărții judiciare. Consolidarea mecanismelor de responsabilizare a judecătorilor, astfel încât nu doar să curățăm sistemul de acei care nu sunt integri, dar nici să nu mai permitem intrarea în sistem a altora de acest fel. Este, de asemenea, importantă consolidarea independenței sistemului judiciar și sporirea eficienței și transparenței prin reforma sistemului de control judiciar asupra măsurilor preventive. Și nu în ultimul rând, în 2018 vom face reforma avocaturii și a Curții Constituționale. Vrem ca toți cetățenii să fie egali în fața legii și ca fiecare să se simtă apărut. Ne-am propus să restabilim încrederea oamenilor în sistemul de justiție.

Modernizarea educației este, de asemenea, o altă prioritate, căreia îi vom dedica atenție sporită pe tot parcursul acestui an. Este fundamental să investim în educație pe toate ciclurile ei, pornind de la creșă, învățământ preșcolar și continuând cu cel școlar, universitar și de cercetare. Trebuie să asigurăm o viziune și o predictibilitate acestui ciclu, astfel încât rezultatul educației să se vadă clar în comunități și în calitatea vieții din această țară. De aceea, va trebui să ținem cont inclusiv de cererea de pe piața muncii și de necesitățile dezvoltării economiei.

Totodată, infrastructura drumurilor și cea energetică vor fi în capul listei priorităților guvernului pentru anul 2018. O țară prosperă are, în primul rând, drumuri trainice. Fără ele economia nu poate să crească, fără ele nici calitatea vieții oamenilor nu se poate îmbunătăți considerabil. De aceea, vom investi foarte mult în acest domeniu,

însă nu doar în drumurile naționale, ci și de la poarta omului, în drumurile locale, acolo unde oamenii au cea mai mare nevoie să umble. De asemenea, infrastructura energetică are alocate fonduri importante pentru a ne securiza și mai mult energetic statul.

Ne-am propus să urmărim foarte atent și activitatea într-un domeniu foarte sensibil, dificil de realizat și care cere timp: Reforma în sănătate. Pentru anul în curs provocările sunt legate de finalizarea reformei în domeniul supravegherii sănătății publice, prin întărirea noii Agenții Naționale pentru Sănătate Publică, reformarea sistemului de apreciere a dizabilității, definitivarea conceptuală a restructurării sectorului spitalicesc. Vrem să inițiem proiecte de impact pentru populația din regiuni, să asigurăm transportarea mai rapidă și sigură a pacienților către spitale prin ambulanțe moderne și dotate.

Tot la nivel național am cerut soluții de la mai multe instituții și ne vom concentra asupra soluționării la nivel național a unei probleme care afectează multe comunități. Mă refer la problema deșeurilor. Nu putem să vorbim despre o țară modernă când peste tot e plin de gunoaie care se adună și sufocă populația. E nevoie de măsuri locale, dar și de un plan național pentru a termina odată pentru totdeauna cu asemenea probleme de Evul Mediu.

Pentru unii politicieni sau partide anul 2018 este unul complicat pentru că este an electoral, pentru Guvern însă, acest an este important pentru că trebuie să confirme mai departe această tendință de creștere și să facă în așa fel, încât deja cetățenii să simtă mai direct efectele ei pozitive în viața de zi cu zi. Anul 2018 este important pentru noi și din altă perspectivă, ne dorim să fie anul care marchează definitiv o schimbare de atitudine a statului, a funcționarilor lui față de cetățeni, astfel încât aceștia să manifeste mai multă preocupare și grijă în raport cu nevoile oamenilor. Guvernul va sta departe de vârtoarea campaniei electorale și va continua să muncească pentru rezultate concrete.

La final, vreau să mulțumesc celor care, acum doi ani, au avut încredere în Guvernul pe care îl conduc. Nu erau mulți atunci. Datorită Dumneavoastră însă, am reușit ceea ce am reușit, și pentru dumneavoastră urmează să muncim în continuare. Și mai departe avem nevoie de încredere, dar și de multă dedicație, pentru că dacă fiecare dintre noi își va face bine meseria, indiferent că muncește la Guvern sau într-o școală, în Parlament sau la o întreprindere, împreună vom face din Republica Moldova țara în care vrem să trăim. Vă mulțumesc!